

ثروت انقلابی

الوین تافلر و هایدی تافلر

مترجم
رضا امیرحیمنی

نقشه

تهران

۱۳۹۰

Alvin Toffler & Heidi Toffler
Revolutionary Wealth
 Currency, Doubleday, Random House, New York, 2006.

Toffler, Alvin	تافلر، الوین، ۱۹۹۷- ثروت انقلابی / آلون تافلر، هایدی تافلر / مترجم رضا امیرحیمی. تهران، نشر ماهی، ۱۳۸۷. ۷۱۲ ص.	سرشناسه: عنوان و پدیدآور: مشخصات نشر: مشخصات ظاهری: شابک:
	ISBN 978-964-209-080-8	یادداشت:
	فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیلا (فهرست نویسی پیش از انتشار).	یادداشت:
Revolutionary Wealth	عنوان اصلی:	یادداشت:
	نمایه: ص. ۷۰۱-۷۱۲.	یادداشت:
	اقتصاد - آینده نگری.	موضوع:
	ثروت.	موضوع:
	تحولات اجتماعی.	موضوع:
	آینده نگری اجتماعی.	موضوع:
	تاریخ اقتصادی - ۱۹۴۵- م.	موضوع:
	قرن بیست و یکم - آینده نگری ها.	موضوع:
Heidi, Alvin	تافلر، هایدی، ۱۹۶۹- م.	شناسه ی افزوده:
	امیرحیمی، رضا، ۱۳۲۸- مترجم.	شناسه ی افزوده:
	۱۳۸۷ ۴ ت ۲۵ / HB۳۷۳۰	رده بندی کنگره:
	۳۳۹	رده بندی دیویی:
	۱۲۲۹۳۳۸	شماره ی کتاب شناسی ملی:

ثروت انقلابی

تألیف: دکتر مهدی باغی نامی
ترجمه: امیرحسین

بهار ۱۳۹۵
۲۰۰۵ صفحه

حنین سجاد
مبیده
نگارهای گستر
صنوبر
سپیدار

توسعه
مترجم

چاپ اول
تیراژ

مدیر هنری
حروف چینی
لیتوگرافی
چاپ جلد
چاپ متن و صحافی

شابک ۸-۸۰-۲۰۹-۹۶۲-۹۷۸
همه حق حقوق برای ناشر محفوظ است.

فهرست

- پیش‌گفتار ۱۵
- مقدمه ۲۱
- بخش یک / انقلاب
۱. ثروت پیشگام ۲۹
- آخرین مک‌روز • قیود سست‌شده • گیتارها و ضدقهرمان‌ها • اخبار با کمی خنده • هوش بهادینه • ابزارهای سرمایه‌ای برای تولید دانش • کرانه‌های وحشی‌تر • امکان‌های همگرا
۲. زاده‌ی میل زندگی ۴۵
- معنای ثروت • مدیران میل زندگی
- بخش دو / بنیادهای ژرف
۳. امواج ثروت ۵۱
- اینشتین ماقبل تاریخ • بشری که خود را خورد • فراسوی خیال‌پردازی • موج ثروت امروزمین • سه زندگی، سه دنیا
۴. بنیادهای ژرف ۵۹
- اینرانتیست‌ها • بنیادهای منسوخ • آینده‌ی شغل • تأثیر متقابل
- بخش سه / بازآرایی زمان
۵. برخورد سرعت‌ها ۶۹
- قطارها سروقتند؟ • آماده با رادار • پیشگام‌ها و وامانده‌ها • وقتی فیل‌ها سرِ موضع خود می‌مانند • رخوت در تقابل با بیش-سرعت

۸۵ ۶. صنعت همزمانی

رقصیدن برای بهره‌وری • تخم‌مرغ سرد دیگر کافی‌ست • بدون تقلا در دقیقه‌ی نود

۹۳ ۷. اقتصاد ناموزون

بوم‌شناسی زمان • تلفات زمان • موسیقی بلوز پس از ادغام • مالیات زمان • باله‌ی فناوری • شام بدون سوشی

۱۰۳ ۸. زمان-فضای جدید

زنجیرهای زمان • عشق در سرعت بالا • اختصاصی‌کردن زمان • وقتی اندیشه‌های خوب ظاهر می‌شوند • زمان رسانه‌ای • خانواده، دوستان و مواجهه‌ی حضوری • امریکایی شدن زمان؟ • آینده‌ی ۲۴/۷ • به کجا چنین شبانان؟

بخش چهار / گسترش فضا

۱۲۱ ۹. دایره‌ی بزرگ

اوهوی، آسیا • گسودن سیل‌بندها

۱۲۵ ۱۰. مکان‌هایی با ارزش افزوده‌ی بالا

مکان‌های دیروز • انحلال مرزها • سابقه‌ی خانگی نیروی کار ارزان • ملک آینده

۱۳۵ ۱۱. بُرد فضایی

جغرافیای شخصی • پول متحرک • مهاجم‌ها و مورد‌تهاجم‌ها

۱۴۳ ۱۲. دنیای ناآماده

سرمایه‌دارتر از تو • آزمون آب معدنی ایوان و سس گوجه‌فرونگی • غبار زرد • معتقدان واقعی

۱۵۳ ۱۳. رانش معکوس می‌شود

تایتانیک جدید • بار اضافی صادرات • یک عاشق چایخوری نانو • سناریوهای مکس دیوانه

۱۶۳ ۱۴. حرکت قضایی

از دیالیز تا پمپ قلب • خلبان‌ها، هواپیماها و بسته‌ها • مرزهای نامکشوف ثروت

بخش پنج / دانش نیک گمان

۱۷۵. ۱۵. کرانه‌ی دانش

لگدزدن به تایرها

۱۸۳. ۱۶. «نفت» فردا

هرچه بیش‌تر استفاده می‌کنیم...؟ • کارخانه‌های فولاد و کفش‌ها •
«انبار» درونی ما • فقط پیرس • آلزایمر را فراموش کنید

۱۹۳. ۱۷. تله‌ی دانسوخ

حقایق دیروز • بستوی خاله امیلی

۱۹۹. ۱۸. زن وراثتی کويزنی

علم اقتصاد شرمنده • تخمین‌های تخمین‌ها • مقاله‌های تکه‌تکه •
چارچوب گم‌شده • پزشک معشوقه

۲۰۹. ۱۹. فیلترکردن حقیقت

محاکمه‌ی حقیقت • شش فیلتر • هم‌رنگی • سازگاری • اقتدار • الهام •
ماندگاری • علم • جابه‌جایی‌های حقیقت

۲۲۱. ۲۰. کوبیدن آزمایشگاه

تیغ‌ها و حق‌ها • سیاست الاکلنگی • بدرسالاری و کف‌بینی •
لاس‌وگاس مانند سرمشق • مبلغان محیط زیست • علم محرمانه

۲۳۷. ۲۱. مدیران حقیقت

ترغیب رئیس

۲۴۳. ۲۲. قطعه‌ی پایانی: همگرایی

زمان لاک‌پشتی • قیاس‌هایی که پیش از این درست بود • تهیه‌ی طرح
دانستنی‌ها

بخش شش / تولیص صرف‌کردن

۲۵۵. ۲۳. نیمه‌ی پنهان

اقتصاد تولیص‌کننده • بهترین مادر دنیا • آزمون لگن بچه • فروپاشی
چه بهایی دارد؟ • تولید به شدت تحریف‌شده (جی‌دی‌پی)

۲۶۹. تولیصرف‌کننده‌های سلامتی

بر سر صد سالگی شرط می‌بندی؟ • حوزه‌ی دلهره • در محاصره‌ی
پیشرفت‌های عمده • بازی دیابت

۲۸۳. شغل سوم ما

فراسوی بوفه • هل دادن سوپرمارکت

۲۸۹. انفجار آتی تولیصرف‌کننده

گیتارها و کیف‌های گلف • مصرف‌گرایی شایع؟ • نان‌شیرینی و
حبیبه‌سازی • تحت‌الشعاع قراردادن هالیوود • تولیصرف اشتراکی •
خراب‌کردن سلسله‌مراتب‌ها

۳۰۱. «غذای مجانی» بیش‌تر

معلم‌ها، پرستارها و اسب‌ها • آماورها مهم‌اند • تصحیح دفاتر روزانه •
واقع‌بینی • حمله به سیاه‌زخم

۳۱۱. توفان موسیقی

حرفه‌ای‌های اهل استونی • قدرت تولیصرف‌کننده • تولیصرف‌کننده‌های
خردسال • برداشتن چربی بدون جراحی

۳۲۳. هورمون «تولیوری»

ورای آموزش • بازی راجندر

۳۲۹. قطعه‌ی پایانی: مسیرهای نامرئی

تأثیر تولیصرف‌کننده‌ها • درمان نادیده گرفته‌شده

بخش هفت / زوال

۳۳۷. ۳۱. بشارت تغییر

سرچشمه‌ی سوم • اشغال برای نوجوان‌ها • داستان پال • لذت‌گرایی
هالیوود • یک گام در رودخانه

۳۴۷. فروپاشی

تنهایی فراگیر • کارخانه‌های پس از کودکستان • حسابرسی خلاق •
مراقبت ویژه • سال‌های طلایی • سیاست سوررئال • فروپاشی
سیستمی • واگیری شکست • ستاره‌ها معترض‌اند

۳۳. فرسایش سیم‌ها ۳۶۱

زمان اف‌بی‌آی • فضای جهانی • بار اضافی دانش

۳۴. پیچیده‌تما ۳۶۹

چیزی که بیل گیتس می‌داند • ۱۲۲۰۳ مسئله

۳۵. راه‌حل سیپولودا ۳۷۷

هر زن آمریکایی • تحول کاذب • جابه‌جایی کرسی‌ها • دوربین‌ها و
مأموران پلیس • خلق نهادهای نوین • نوآوری‌های نوآوری‌زا • اختراع
اتاق فکر

۳۶. قطعه‌ی پایانی: پس از زوال ۳۹۱

جنگ ارزش‌ها • نهایت افراط • ضدزوال • آمیختن با غول‌ها • اختراع
الگوهای جدید • کارخانه‌های شیطانی • پساکاساندراس؟

بخش هشت / آینده‌ی سرمایه‌داری

۳۷. پایان کار سرمایه‌داری ۴۰۹

خودروها و دوربین‌ها • تسخیر ناپذیرها • جادوی لمس کردن • اسب و
آواز

۳۸. تبدیل سرمایه ۴۱۷

دامنه‌های ریسک • درگاه‌های دموکراتیک • رشد در سرزمین اقتصاد •
سطح‌کردن لایه‌ی زیرین

۳۹. بازارهای ناممکن ۴۲۷

پول کمیاب • انبوه + انبوه = انبوه + بازارهای برق‌آسا • قیمت‌گذاری
شخصی • به محدوده‌ها نزدیک می‌شویم؟ • رازهای درگوشی
دوقلوی مجازی

۴۰. به کارانداختن پول آینده ۴۳۹

مالیات پنهان • شبکه‌ی پرسرعت • زنگ خاتمه‌ی عملیات • ارز
غیرمجاز • شبه‌پول • کارت ضدچاقی • جریان پیوسته‌ی پول • پپی
ودکا • پرداخت تولید صرف‌کننده؟

بخش نه / فقر

۴۵۹. آینده‌ی قدیمی فقر

رسیدن به حد • فقر راهبرد • «گند» معمول ژاپنی • اثر سرریز • آسیا
نمی‌تواند منتظر بماند

۴۷۱. مسیر دوگانه به فردا

بیداری هند • بنگلور سترال • برجسته‌ترین نسل؟ • بله، اما نه

۴۸۳. شکستن هسته‌ی فقر

بیمه‌ای آزمون و خطا • پرورش موز • اقتصادهای زیستی • یاری از
گردون • قیمت‌های محرمانه • هوشمندترین متخصص کشاورزی •
غبار هوشمند • پژواک بیل گیتس • چیزی که موفق بوده دیگر نیست •
توزیع انرژی • بیش-کشاورزی

بخش ده / زمین‌شناسی نوین

۵۰۷. شگفتی بعدی چین؟

سایه‌ای تهدیدکننده روی جهان • شتاب‌دادن به شتاب • فضای جهانی •
استخراج دانش • سیاست امواج • سه چین • مرسدس، مجتمع‌های
خرید و نیروی شبه‌نظامی • جنگ امواج • رشته‌ی خونین • ملاقات با
مانوی ۲

۵۲۷. حلقه‌ی خیزران بعدی ژاپن

کسی لته می‌خواهد؟ • جهش یک‌سویه‌ی ژاپن • ملت‌های منعطف •
تاخیر در تصمیم • کیک کریسمس دیگر کافی‌ست • موج سیمگون •
فیلیپینی یا ربوت • در انتظار حلقه

۵۴۵. پیام گمشده‌ی اروپا

پایین‌تر از همیشه • شکاف رو به گسترش • سرعت در حرکت آهسته •
سرزمین مرکزی دیروز • رؤیای لیسبون

۵۵۹. درون امریکا

پیکار بیش‌تر امواج • ۲۴ میلیارد ساعت • ریودن آینده • ائتلاف بی‌نام •
طرفداران تغییر • گام بعدی

۴۸. بیرون امریکا ۵۷۳

بازی کهنه • رفتار خیرخواهانه • واکنش و حیرت • وارونه کردن همگونی

۴۹. بازی برتر ناپیدا ۵۸۳

بازی های نو • انجمن های غیردولتی فردا • دیگر انسان نیست؟ • عوامل اقتصادی-مذهبی • خدای در حرکت • پایان قدرت نفتی • گذشته ی خیالی • شکنندگی قدرت • نانو-هم اکنون

۵۰. پس گفتار: پیش گفتار مربوط به گذشته است ۵۹۹

جمعیت حسرت گذشته • مسیر تولید صرف کننده؟ • سرکرده ی بدبین ها • قدرت ماه • امید برای نوع بشر هست؟ • از پیکو تا یوکتو

یادداشت ها ۶۱۷

کتاب شناسی ۶۸۹

نمایه ۷۰۱

پیش‌گفتار

از زمان انتشار این کتاب و ترجمه‌ی آن به زبان‌های مختلف، از ژاپنی و چینی و کره‌ای گرفته تا اسپانیایی، ترکی، دانمارکی و هلندی، عناوین خبری در سراسر جهان پیوسته بیش از پیش نشان داده‌اند که ما انسان‌ها، همچنان‌که در این کتاب مطرح شده است، لاجرم در حال گذار به دوران جدیدی از ثروت انقلابی هستیم.

در این زمینه، هیچ چیز به اهمیت روزافزون «تولیسرف»^۱ در بسیاری از بخش‌های اقتصاد نیست. این واژه را اولین بار در سال ۱۹۸۰ برای رساندن مفهوم ادغام تولید^۲ و مصرف^۳ ابداع کردیم، فرایندی که در آن انسان‌ها محصولات و خدماتی را مصرف می‌کنند که خود به وجود می‌آورند. در این کتاب به موشکافی بیش‌تر این مفهوم می‌پردازیم و نشان می‌دهیم که امروزه میلیون‌ها انسان چگونه با انجام دادنِ هزاران کار بی‌مزد و در عین حال ارزشمند تولیدسرف می‌کنند؛ نکته‌ای که اقتصاددان‌ها تا حد زیادی از آن غافل بوده‌اند. همچنین نشان خواهیم داد که گذشته از خانواده و جامعه، چگونه تولیدسرف‌کننده‌ها اقتصاد پولی و فعالیت روزمره‌ی اقتصادی و مشاغل ما را تغییر می‌دهند.

در کتاب ثروت انقلابی پیش‌بینی می‌کنیم که در آینده‌ای نزدیک «انفجاری» از تولیدسرف‌گرایی به وقوع می‌پیوندد. در واقع، این انفجار درست در مقابل چشم همه اتفاق می‌افتد، تا به خودمان بیاییم، با سرعتی باورنکردنی گسترش می‌یابد. امروزه اخبار رسانه‌های حوزه‌ی تجارت مملو از گزارش‌های مربوط به

شرکت‌هایی است که با دعوت از مشتریان برای کمک به طراحی محصولات جدید و تبلیغ و ترویج به روش‌های جدید و انجام دادن وظایف دیگری که در گذشته برعهده‌ی کارکنان حقوق‌بگیر بود، گنجینه‌ی سرشاری از ایده‌های جدید و نوآورانه به دست می‌آورند.

اما در این بین چیزی بیش از ایده‌های مجانی عاید شرکت‌ها می‌شود. در فصلی از این کتاب با عنوان «شغل سوم ما»، راه‌های دیگری را شناسایی می‌کنیم که شرکت‌ها از طریق آن و با انتقال وظایفی مشخص به مشتریانشان - از وارد کردن اطلاعات به دستگاه‌های خودکار گرفته تا تصفیه حساب اجناس خریداری‌شده از فروشگاه و ردیابی آن-لاین محموله‌های شرکت فِدکس^۱ - هزینه‌ی نیروی کار خود را به میزان بسیار زیادی کاهش می‌دهند.

مجله‌ی یزنس‌ویک^۲ ایده‌ی ما را «بهترین ایده‌ی سال ۲۰۰۶» نامید و آن را به شکل موجز شرح داد: «الوین و هایدی تافلر نشان می‌دهند که «تولید صرف کردن»^۳، یا خلق چیزی که مصرف می‌کنیم، با تزریق پول مفت از اقتصاد پنهان به جریان اصلی اقتصاد، که اقتصاددان‌ها معمولاً آن را پیگیری می‌کنند، اقتصاد را دگرگون می‌کند.» این مجله خاطرنشان کرد که تولید صرف کردن «تولید همه‌چیز را شامل می‌شود، از یک نرم‌افزار مثل مرورگر^۴ فایرفاکس موزیلا^۵ گرفته، تا آگهی ساخت کاربر^۶ برای بازی نهایی لیگ فوتبال آمریکایی^۷ در فصل ۲۰۰۷، تا پایگاه‌های خبری مثل وب‌سایت دیگ^۸».

اما فایرفاکس موزیلا فقط نمونه‌ای از نرم‌افزار «سورس-باز»^۹ است؛ نرم‌افزاری که داوطلبان، بدون دریافت مزد، تمام یا بخشی از آن را طراحی می‌کنند. همان‌طور که خواهیم گفت، گسترش سریع لینوکس^{۱۰} در دنیا برتری مایکروسافت را تهدید می‌کند. در اواخر سال ۲۰۰۶، یک غول نرم‌افزاری دیگر، یعنی شرکت سان مایکروسیستمز^{۱۱}، اعلام کرد که برنامه‌ی پرطرفدارش، جاوا^{۱۲}،

1. FedEx 2. BusinessWeek 3. browser 4. Mozilla Firefox 5. user-generated
6. Super Bowl 7. Digg.com

۸. open-source: هر سیستم نرم‌افزاری مجموعه‌ای از دستورالعمل‌ها به زبان‌های کامپیوتری است که سورس (source) نامیده می‌شود. منظور از نرم‌افزار سورس-باز نرم‌افزاری است که سورس آن در اختیار عموم قرار دارد و هیچ شرکتی بر آن مالکیت ندارد. م.

9. Linux 10. Sun Microsystems 11. Java

به خانواده‌ی سورس-باز ملحق می‌شود. به علاوه، در سال ۲۰۰۶، سرمایه‌گذاری مخاطره‌آمیز در نرم‌افزارهای سورس-باز، ۱۳۱ درصد افزایش یافت و کل حجم سرمایه‌گذاری مخاطره‌آمیز در عرصه‌ی فناوری اطلاعات را به‌سادگی پشت سر گذاشت. همه‌ی این‌ها از ارتباط روبه‌رشد میان بخش‌های پولی و غیرپولی نظام جدید ثروت خبر می‌دهند.

جریان نوظهور محتوای اطلاعاتی^۱ ساخت کاربر در اینترنت، دلیل دیگری بر رشد انفجارگونه‌ی تولید صرف است. ویکی پدیا^۲، فرهنگ‌نامه‌ی آن-لاینی که افراد داوطلب آن را می‌نویسند، اکنون یکی از ده سایت پر بیننده‌ی وب است. یوتیوب^۳، که پایگاهی مختص ویدئوهای ارسالی کاربران است، هر ساله ۲۵ میلیارد بیننده دارد. طبق نظر فاینشل تایمز^۴ «تلاقی محتوای اطلاعاتی ساخت کاربر و محتوای اطلاعاتی حرفه‌ای» اینترنت را زیرورو کرده است. در واقع، قیمت سایت‌هایی که منحصراً دربرگیرنده‌ی مواد ساخت کاربر است (مای اسپیس^۵ که به قیمت ۵۸۰ میلیون دلار به نیوز کورپ^۶ فروخته شد یا یوتیوب که به قیمت ۱/۶۵ میلیارد دلار به گوگل^۷ فروخته شد) تأکیدی بر این امر است که تولید صرف‌کننده‌ها، خواسته با ناخواسته، پول هنگفتی به اقتصاد ما تزریق می‌کنند.

ارزش روبه‌رشد محتوای اطلاعاتی آن-لاین شاهد دیگری است از گذار تاریخی و به‌واقع انقلابی از اقتصادی مبتنی بر منابع مادی کمیاب به اقتصادی که به‌صورتی فزاینده بر داده و اطلاعات و دانش غیرمادی و پایان‌ناپذیر مبتنی است. تأثیر چشمگیر این گذار از ورودی‌ها و خروجی‌های ملموس به ناملموس، در پرداخت‌های میلیارد دلاری سرمایه‌گذاران برای خرید سهام شرکت‌هایی که محصول «غیرقابل لمس» تولید می‌کنند به‌وضوح دیده می‌شود. در این کتاب، رهیافتی غیرمتعارف به پول و کسب و کار و اقتصاد خواهیم داشت و تصویری کلی از چالش‌های ناشی از انقلاب ثروت ارائه می‌کنیم. نظر ما این است که شاید در یک «کاترینای نهادی» گرفتار شده باشیم؛ یعنی شکست و سقوط دیوان‌سالاری سیاسی و اقتصادی به‌جامانده از عصر صنعت.

شکست هولناک دیوان‌سالاری آژانس فدرال مدیریت بحران (فیما)^۱ در هنگام رسیدن توفان کاترینا به نیواورلئان^۲ بهترین تأیید این واقعیت است. فیما قبل از این واقعه در وزارت امنیت کشور^۳ ادغام شده بود، که آن‌هم دیوان‌سالاری غول‌پیکری متشکل از بیست و دو دیوان‌سالاری دیگر بود.

اما واکنش به کاترینا فقط گوشه‌ای از آن چیزی است که در سیاست و کسب و کار و آموزش پیش روی ما قرار دارد - مگر این‌که سازمان‌هایی پسادیوان‌سالار و نوین‌باد جایگزین نهادهای نیمه‌مرده‌ی موجود شوند.

نیاز به ایجاد اشکال جدید سازمانی، ما را برانگیخت تا با توجه به نمونه‌هایی چون اقدام خلاقانه‌ی محمد یونس^۴ در راه‌اندازی بانک‌ی نو ظهور برای ارائه‌ی وام‌های خُرد به بعضی از فقیرترین مردم دنیا، این پرسش را مطرح کنیم که: «جایزه‌ی نوبلِ ابتکار اجتماعی کجاست؟»

چند ماه پس از طرح این پرسش، کمیته‌ی نوبل، که جایزه‌ی خاصی برای ابتکار اجتماعی ندارد، وقتی تعداد دریافت‌کنندگان وام‌های خُرد در جوامع فقربزه از مرز ۱۰۰۰۰۰۰۰ نفر گذشت، جایزه‌ی صلح نوبل را نه به آن‌هایی که برایش دندان تیز کرده بودند، بلکه به یونس اعطا کرد. البته این جایزه واکنش مستقیمی به پرسش ما نبود. اما این رویداد نشان می‌دهد که نوآوری سازمانی^۵ و نهادی^۶، توجه و اعتنای بیش‌تری را به خود جلب کرده است.

در کتاب ثروت انقلابی این بحث را نیز پیش کشیده‌ایم که نوآوری در سفرهای فضایی به‌زودی اهمیت بیش‌تری خواهد یافت. کمی بعد از انتشار این کتاب، لو جی^۷، معاون سازمان فضایی چین، طی سفری به واشنگتن^۸ اعلام کرد که برای سال‌های آینده برنامه‌ای بسیار بلندپروازانه، از جمله پیاده‌روی فضایی در سال ۲۰۰۷، تدوین کرده‌اند.

کمی بعد، کاخ سفید اعلام کرد که امریکا قصد دارد یک مهاجرنشین دائمی در ماه ایجاد کند. با انتشار اخباری از ریچارد برانسن^۹، مالک شرکت هواپیمایی ویرجین^{۱۰}، که برنامه‌ای سه ساله برای به‌راه‌انداختن سفرهای فضایی-تجاری تنظیم

1. Federal Emergency Management Agency (FEMA) 2. New Orleans

3. Department of Homeland Security 4. Mohammed Yunus 5. organizational

6. institutional 7. Luo Ji 8. Washington 9. Richard Branson 10. Virgin

کرده، و جف بزوس^۱، بنیانگذار وب‌سایت آمازون^۲، که تأسیساتی برای طراحی و آزمایش فضاییماهای جدید برای روانه کردن مسافران به فضا راه‌اندازی کرده است، نیویورک تایمز^۳ گزارش داد: «حتی در حوزه‌ی خصوصی مسابقه‌ی فضایی هم تحرک و اشتیاق رو به افزایش است.»

به همین ترتیب، برایمان محرز شده است که آنچه نام «بیش-کشاورزی»^۴ بر آن نهاده‌ایم - سیستم‌های کشاورزی متکی بر داده و اطلاعات و دانش - امکانات زیادی برای کاهش فقر در دنیا فراهم خواهد کرد. مدت کوتاهی بعد از طرح این موضوع، خبری از جانب کیبیتی راتمور^۵ از دانشگاه آی‌آندام^۶ تگزاس منتشر شد که خبر از پیشرفتی چشمگیر در کشاورزی ژنتیک می‌داد: گامی به جلو که می‌تواند مصرف گیاهان سمی را برای انسان بی‌خطر کند.

مجله‌ی نیو ساینست^۷ گزارش می‌دهد: «پنبه‌ای که از نظر ژنتیک به‌نحوی عمل آمده که دانه‌ی آن دیگر سمی نیست، می‌تواند غذایی سرشار از پروتئین برای کشورهای فقیر فراهم کند.» گزارش می‌افزاید: «دانه‌ی پنبه حاوی ۲۲ درصد پروتئین است. پنبه‌ای که امروزه در دنیا تولید می‌شود پروتئین کافی برای پاسخگویی به نیاز ۵۵۰ میلیون نفر دارد.» بی‌تردید هنوز راه درازی پیش رو داریم. اما روشن است که تحقیقات در دست انجام، کشاورزی امروز را از بنیاد متحول خواهد کرد.

بعد از انتشار این کتاب اتفاقات بسیاری افتاده که نظرات و پیش‌بینی‌های اصلی کتاب را تأیید می‌کند و به آن اعتبار می‌بخشد. شکی نیست که در ماه‌ها و سال‌های آینده موارد فراوان دیگری هم پیش خواهند آمد. از زمان ترجمه‌ی این کتاب به زبان‌های متعدد، از رهبران و خوانندگانی در سراسر دنیا شنیده‌ایم که خود را برای نظام جدید ثروت آماده می‌کنند، چیزی که زندگی ما را به کلی دگرگون می‌کند.

الوین تافلر و هایدی تافلر

1. Jeff Bezos 2. Amazon.com

3. New York Times

4. hyper-agriculture

5. Keerti Rathmore

6. A&M

7. New Scientist

مقدمه

همه‌ی کتاب‌ها در مدتی معین - در فاصله‌ی بین آغاز رشد جنینی کتاب در ذهن نویسنده تا تولد آن به صورت مطلب چاپ شده - نوشته می‌شوند. و همان‌طور که جنین در رحم مادر از اتفاقات بیرونی رحم تأثیر می‌گیرد، کتاب هم در فرایند نوشتن ناگزیر تحت تأثیر رویدادهایی است که در دوران بارداری بر نویسنده اثر می‌گذارد. در نتیجه، حتی کتابی درباره‌ی آینده هم خواه‌ناخواه محصول بهره‌ی تاریخی خاصی است.

«بره» ای که این کتاب در طی آن نوشته شد، دوازده سالی است که ورود به قرن بیست و یکم را نیز شامل می‌شود، و هیچ آدم کمالیش عاقلی که به وقایع دنیا علاقه‌مند باشد نمی‌توانست از تأثیر عناوین خبری تکان‌دهنده‌ی این دوره در امان بماند: حمله‌ی مرگبار فرقه‌ای گمنام به متروی توکیو با گاز سارین^۱؛ تکثیر غیرجنسی^۲ گوسفندی به نام دالی^۳؛ اعلام جرم علیه بیل کلینتون؛ رمزگشایی ژنوم^۴ انسان؛ عدم وقوع حمله‌ی ترسناک هزاره به رایانه‌ها؛ شیوع ایدز^۵ و سارس^۶ و سایر بیماری‌ها؛ حمله‌ی یازده سپتامبر؛ جنگ عراق؛ سونامی بزرگ سال ۲۰۰۴ و، به دنبال آن، توفان کاترینا در سال ۲۰۰۵.

این ماجراهای خبری با حوادث اقتصادی و تجاری نیز تناسب داشت - بحران اقتصادی آسیا در سال‌های ۱۹۹۷-۱۹۹۸؛ اوج‌گیری و سقوط دات-کام^۷ و بازگشت

1. sarin 2. clone 3. Dolly 4. genome 5. AIDS 6. SARS

۷. dot-com؛ اشاره به شرکت‌های است که کسب و کار خود را عمدتاً در وب انجام می‌دهند. dot به معنی نقطه و com مخفف commercial (بازرگانی)، قسمت پایانی نام وبسایت این شرکت‌هاست. م.

بازار سهام به وضع قبلی؛ رواج یورو؛ قیمت‌های افسارگسیخته‌ی نفت؛ رسوایی‌های پی‌درپی در شرکت‌ها؛ کسری ناپیدای مالی و تجاری امریکا؛ و، از همه مهم‌تر، اوج‌گیری چین.

اما در میان حجم عظیم گزارش‌های مربوط به کسب و کار و اقتصاد، که از طریق مطالب چاپی، اینترنت، تلویزیون و تلفن‌های همراه ما را محاصره می‌کردند، مهم‌ترین آن‌ها - یعنی تحول تاریخی ثروت - از قلم افتاد یا در زیر توده‌ای از حقایق کم‌اهمیت‌تر مدفون شد. وظیفه‌ی ما در این کتاب، بازگویی این داستان مکتوم است.

ثروت فقط از مزارع، کارخانه‌ها، اداره‌ها و ماشین‌ها به وجود نمی‌آید. و ثروت انقلابی فقط به پول منحصر نمی‌شود.

حتی البته‌ترین ناظران هم تاکنون فهمیده‌اند که ایالات متحده و برخی کشورهای دیگر دوران گذار به «اقتصاد دانش‌محور»^۱ مغز-گردان^۲ را طی می‌کنند. اما تأثیر کامل این دگرگونی بر انسان‌ها و کشورها و قاره‌ها، هنوز به تمامی آشکار نشده و نیم قرن گذشته فقط یک پیش‌درآمد بوده است.

اهمیت دانش در خلق ثروت، ملذوم رو به فزونی است و اکنون که مناطق فزاینده‌ای در دنیا به بانک مغز جهانی متصل می‌شوند - که روز به روز رشد می‌کند، متحول می‌شود، و دسترسی به آن هم بیش‌تر می‌شود - درآستانه‌ی جهش به سطحی بسیار بالاتر و عبور از مرزهای بیش‌تری است.

واژه‌ی انقلاب این روزها آن‌قدر سهل‌انگارانه به کار می‌رود و چنان یکسان به هر رژیم غذایی و خیزش سیاسی اطلاق می‌شود که دیگر از معنای اصلی‌اش دور شده است. در این کتاب، واژه‌ی انقلاب را به عام‌ترین معنی آن به کار می‌بریم. در مقایسه با دامنه‌ی انقلابی که با آن مواجهیم، دیگر سقوط بازار سهام یا تغییر یک نظام، ارائه‌ی یک فناوری جدید، حتی جنگ‌ها و تجزیه‌ی کشورها، واجد معنای واژه‌ی انقلاب نیستند.

تغییر انقلابی‌ای که در متن این کتاب بر آن تمرکز می‌کنیم، تحولی مشابه یا حتی فراگیرتر از انقلاب صنعتی است - یعنی هنگامی که هزاران تغییر به‌ظاهر

نامربوط با هم جمع شدند تا یک نظام اقتصادی جدید و شیوه‌ی نوینی از زندگی یا تمدنی جدید به نام «مدرنیته»^۱ را شکل دهند.

برای این که ثروت به راستی انقلابی محسوب شود باید گذشته از کمیت، در کیفیت خلق شدن، تقسیم شدن، به گردش درآمدن، خرج شدن، اندوختن و به کارافتادن نیز متحول شود. به علاوه، همان طور که بعداً توضیح می‌دهیم، باید از نظر ملموس بودن یا نبودن هم تغییر کند. تنها با دگرگونی در همه‌ی این سطوح می‌توانیم کاربرد صفت «انقلابی» را برای واژه‌ی ثروت توجیه کنیم.

همان طور که شرح خواهیم داد، امروزه همه‌ی این تغییرات با سرعتی بی‌سابقه و در مقیاسی جهانی در جریان‌اند.

و اما جزء دیگر عنوان کتاب، یعنی ثروت: درست است که تقریباً همه‌ی ما در اقتصاد پولی زندگی می‌کنیم، ولی واژه‌ی ثروت در این کتاب فقط به پول اشاره ندارد. نکته‌ی دیگر این که ما در اقتصاد موانی و فربنده و عمدتاً نامکشوف نیز زندگی می‌کنیم. در این اقتصاد، بسیاری از نیازها^۲ یا خواسته‌هایی اساسی مان را بدون پرداخت پول برمی‌آوریم. ترکیب این دو - اقتصاد پولی و غیرپولی - با هم چیزی را به وجود می‌آورند که در این کتاب آن را «نظام ثروت»^۳ می‌نامیم. با متحول کردن همزمان هر دوی این اقتصادهای هم‌کنش، نظام ثروتی را خلق می‌کنیم که قدرتمند و در تاریخ بی‌سابقه است.

درک اهمیت این موضوع، مستلزم رسیدن به این شناخت است که هیچ نظام ثروتی در انزوا موجودیت ندارد. نظام ثروت فقط یک جزء، هرچند بسیار نیرومند، از نظام کلان بسیار بزرگ‌تری است که اجزای دیگرش - اجتماعی، فرهنگی، مذهبی و سیاسی - در بازخورد پیوسته با آن و با یکدیگر هستند. آن‌ها به اتفاق یک تمدن یا شیوه‌ی زندگی را شکل می‌دهند که به‌طور کلی با نظام ثروت سازگاری دارد.

به همین دلیل است که وقتی از ثروت انقلابی حرف می‌زنیم، دائماً رابطه‌اش را با همه‌ی این زیرسیستم‌ها تحت نظر می‌گیریم. در نتیجه، انقلابی که در ثروت به راه انداخته‌ایم به معنی ایجاد تغییر - و مقاومت در مقابل آن از جانب گروه‌های

ذی نفع - در همه‌ی آن حوزه‌ها و بسیاری دیگر از حوزه‌های زندگی است. کتاب ثروت انقلابی به این اندیشه‌های اصلی متکی است و درک آن‌ها به ما کمک می‌کند که از تغییرات و کشمکش‌های ظاهراً بی‌معنی و متضادی که با شدت در اطراف ما جریان دارد، سر در بیاوریم.

گرچه ما از نظر حرفه‌ای اقتصاددان نیستیم، اما بخش عمده‌ای از زندگی حرفه‌ای‌مان را به نوشتن درباره‌ی اقتصاد، سیاست‌های اجتماعی، راهبرد توسعه و مسائل کسب و کار اختصاص داده‌ایم. در این باره در دانشگاه‌های متعددی سخنرانی کرده‌ایم، در کمیته‌ی مشترک اقتصادی کنگره‌ی امریکا اظهار نظر کرده‌ایم، با مدیران شرکت‌ها در گوشه و کنار جهان ملاقات کرده‌ایم و در مورد گذار از اقتصاد صنعتی به اقتصاد فوق‌بهره‌ی دانش-پایه^۱ با رؤسای جمهور و نخست‌وزیران مشورت کرده‌ایم.

اما اقتصاد، حتی بیش از سایر علوم، باید در زندگی واقعی ریشه دوانده باشد. در روزگار جوانی هریک از ما، «زندگی واقعی» عبارت بود از پنج سال فراموش‌نشده‌ی کار در کارخانه، در کنار دستگاه پرس و خط مونتاژ؛ ساخت اتومبیل، موتور هواپیما، لامپ، قطعات موتور و سایر محصولات؛ خزیدن در مجراهای کارخانه‌ی ذوب فولاد، مته‌کاری و انجام سایر کارهای بدنی. ما شرایط تولید صنعتی را از پایین‌ترین سطوح آن فرا گرفته‌ایم و به‌خوبی می‌دانیم که بیکاری چه بلایی سر آدم می‌آورد.

از زمان انتشار کتاب شوک آینده^۲، اولین کتاب ما درباره‌ی تغیر و آینده، و چاپ آن در حدود صد کشور دنیا، فرصت کم‌نظیری برای آشناندن با آدم‌هایی یافته‌ایم که به شیوه‌های مختلفی زندگی می‌کنند: کودکان آلونک‌نشین و نزوللا، زاغه‌نشین‌هایی برزیل، اهالی حلی آبادهای آرژانتین؛ میلیاردهای مکزیک، ژاپن، هند و اندونزی؛ زنان بزه‌کار زندان‌های کالیفرنیا؛ وزرای دارایی و رؤسای بانک‌های مرکزی؛ و برندگان جایزه‌ی نوبل. تازه می‌توان شاهان و ملکه‌ها را هم به این لیست افزود. هریک از این آدم‌ها معرف تیپ‌های شخصیتی مختلف از هر مذهب (و البته لامذهب)، هر ایدئولوژی سیاسی، هر میزان از حرص و آز

یا دلبستگی اجتماعی و آرمان‌گرایی و بدبینی بوده‌اند. این تجارب متنوع، زیربنایی از زندگی واقعی را برای اندیشه‌های اقتصادی ما فراهم کرده است.

واضح است که هیچ‌کس از آینده آگاهی قطعی ندارد - به‌خصوص این‌که اتفاقات چه‌موقع رخ می‌دهند. به همین دلیل در متن کتاب، واژه‌ی خواهد، مثلاً در عبارت «اتفاق خواهد افتاد» همیشه باید صورت خلاصه‌شده‌ی «احتمالاً اتفاق خواهد افتاد» یا «به عقیده‌ی ما اتفاق خواهد افتاد»، تلقی شود. این کار ما را از تکرار مداوم این قیده‌ها و شرط‌ها و سربردن حوصله‌ی خواننده نجات می‌دهد.

همچنین باید یادمان باشد که این روزها عمر حقایق کوتاه و کوتاه‌تر شده و انسان‌ها مدام جابه‌جا می‌شوند و به بالا و پایین و اطراف حرکت می‌کنند. در نتیجه ممکن است مدیری که با شرکت الف یا استادی که با دانشگاه ب شناخته می‌شود، حالا که این کتاب را می‌خوانید ممکن است به شرکت یا دانشگاه ج رفته باشد. به‌علاوه، خواننده نباید واقعیاتی انکارناپذیر را فراموش کند: هر توضیحی، نوعی ساده‌کردن است.

مهم است که دو مطلب دیگر را نیز در مورد این کتاب بدانید. اگر بخت بلندمان استیو کریستنسن^۱ را همراهمان نمی‌کرد تا به کارها سرعت ببخشد، نوشتن این کتاب بیش از دوازده سال طول می‌کشید. وقتی از استیو خواستم ویراستار خوبی به ما معرفی کند تا در سامان‌دادن کتاب کمک کند و او خودش را پیشنهاد کرد، خوشحال شدم. او روزنامه‌نگاری بیان‌گریه است که قبلاً سردبیر «بخش غرب»^۲ یونایتد پرس اینترنشنال^۳، یکی از بنگاه‌های خبری مهم دنیا در آن روزگار، و بعد سردبیر و مدیرمسئول گروه مطبوعاتی لوس‌آنجلیس تایمز سیندی‌کیت^۴ بوده است. استیو سه سال قبل به ما ملحق شد و ثابت کرد که یک ویراستار تمام‌وقت درجه یک است. مهم‌تر این‌که نظم، ذکاوت، خوش‌خلقی و شوخ‌طبعی کنایه‌آمیز و دلپذیر او، به پایان‌رساندن این کتاب را خوشایند کرد. و ضمن کار، بین ما رفاقتی به وجود آورد.

در آخر باید گفت که بیماری طولانی تنها فرزندمان، کارن^۵، که سرانجام او را از پای درآورد، تمام هوش و حواسمان را به خود معطوف کرده بود و نوشتن این

1. Steve Christensen 2. Western Division 3. United Press International

4. Los Angeles Times Syndicate 5. Karen

کتاب را کند کرد. هایدی سال‌های زیادی را روز و شب در کنار بستر کارن گذراند و با بیماری او، کاغذبازی‌های بیمارستان و جهل پزشکی جنگید. با وجود این، هر وقت فرصتی به او دست می‌داد مرا در نوشتن این کتاب یاری می‌کرد. بسیاری از فرضیات، اندیشه‌ها و الگوهای نهفته در کتاب ثروت انقلابی حاصل مسافرت‌ها و مصاحبه‌های مشترک و عمری بحث و مجادله‌ی پربار است.

هایدی به دلایل مختلف مایل نبوده اسمش روی جلد کتاب‌هایمان بیاید. فقط در سال ۱۹۹۳ که کتاب جنگ و ضدجنگ^۱ منتشر شد و بار دیگر در زمان انتشار کتاب خلق تمدن جدید^۲ در ۱۹۹۵، رضایت داد که اسمش ذکر شود. اما خواننده باید بداند که همه‌ی کتاب‌های تافلر محصول مشترک زندگی عاشقانه‌ی ما دو نفر است.

الوین تافلر

www.ketab.ir